REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner. Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30, etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 199. Brașov, Joi 11 (24) Septemvrie 1908.

„Nouă epocă?“

In preziua și în ziua redeschiderii parlamentului ungar, toate ziarele din Budapesta, și în rândul întâiu ziarele coaliției, scriu articole lungi despre marile probleme și greaua muncă, ce de acum va avea să o săvârșească dieta. „Budapesti Hirlap“ se avântă chiar de a data de azi încolo o nouă epocă pentru Ungaria. Vorbe, fraze ca totdeauna, pentru a face efect asupra cetitorilor și a-i face să creadă, că acest guvern în adevăr și cu sinceritate pregătește o nouă epocă, care să introducă egalitatea între cetățeni prin lărgirea celui mai însemnat drept al lor, al dreptului electoral.

Aferim! a dreptului electoral cu voturile plurale. Cu aceasta nouă inegalitate, menită a despărți pe cetățeni, făcându-le celor mai mulți o mare nedreptate, pe când favorisează și privilegiază pe alții! Ce fățărnicie a zice, că aceasta este o reformă făcută în senz liberal pentru a îndritui și massele poporațiuei, cari până acuma au fost eschise dela participarea și reprezentarea în corpurile legiuitoare. Guvernanții: ca Andrassy, Kossuth, Apponyi și toți ceilalți cred că vor reuși ușor cu planul lor fără de mare greutate. Sunt mulți însă, cari nu cred așa.

Organul koșutiștilor opopoziționali scrie: „De parlament au dreptate a nu le fi teamă, căci nu parlamentul îi va împedeca în realizarea scopului, ce-l urmăresc cu pluralitatea. Știm bine că parlamentul s'a molipsit tocmai așa și e gata să comită tocmai așa păcate politice, ca și sufletul bărbaților de stat conducători. Nu parlamentul, ci strada, poporul, opiniunea publică îi va împedeca. Până în gât suntem sătui de a vedea încălcându-se principiile, ce mereu se accentuiază; dar votul universal nu e numai principiul lor, ba tocmai al lor nu este, ci al poporului, al nostru. Și neinduplecați până la estrem vom continua lupta față cu ori și cine, fie chiar și fratele nostru, care cutează să atace principiul sfânt al votului universal, egal și secret, atingându-l fie și uumai c'un deget.“

Suntem curioși să vedem dacă se vor ținea de cuvânt cei-ce pun astfel în vedere o rezistență desperată față cu planurile guvernului.

Se face mare gălăgie și din partea celor dela guvern cu „problemele uriașe“, ce zic că vor avea să le rezolve, dar toate numai cu scopul de a arunca nisip în ochii lumii. In realitate „noua epocă“ se va reduce earăși la un șir de apucături tactice, prin cari guvernul, răzimat pe majoritatea servilă a camerei, va încerca să manevreze așa, ca în fond să paralizeze tocmai ceea ce e dorința generală și ceea-ce a fost și dorința coroanei, de a face ca întreg poporul și nu numai unele clase, frațiuni și clice să poată fi reprezentate în parlament. In ședința de ieri a prezentat ministru-președinte și de finanțe Wekerle preliminariul budgetar pentru 1909. După aceasta va urma a se desbate un șir de proiecte de legi, cari au rămas nerezolvate din sesiunea trecută. Apoi va veni la rând desbaterea budgetară, care va dura mult, fiindcă voesc să-o termine ca să nu mai fie lipsă de îndemnitate. Numai după aceasta, știe Dumnezeu cum, va veni la rând faimosul proiect de reformă electorală cu votul plural.

Nu se va întâmpla dar nimic estraordinar, de cumva „strada, poporul și opiniunea publică“, în afară de parlament, nu vor face ca această sesiune dietală să ajungă în adevăr a fi memorabilă.

In tot cazul ministrul de interne Iuliu Andrassy, după cum asigură cei bine informați, va sta chitic, și nici vorbă nu este ca să scoată la lumină proiectul său de reformă înainte de începerea sesiunii delegațiunilor în Octomvrie anul curent. A promis, ce e drept, că într'o lună dela redeschiderea camerei va prezenta proiectul. Aceasta ar fi să se întâmple până la 22 Octomvrie. Câte nu s'au promis însă de acest guvern, fără a se ținea? Incât pentru motivarea unei nouă amânări, știm cât de mari meșteri sunt cei dela guvern, așa că nu vor deveni perplecși să o facă!

Deschiderea dietei ungare. Eri s'a deschis dieta ungară în presența unui mare număr de deputați. După îndeplinirea formalităților obicinuite, ministrul Wekerle a presentat budgetul statului pro 1909, însoțindu-l cu un lung expozeu. Proiectul de budget pro 1909 fixează eșitele în suma de 1.555,729.907 coroane, iar întratele la suma de cor. 1.555.777.976. Intre cheltueli sunt luate investițiunile în suma de cor. 163.06 milioane, între cari 66.4 milioane coroane pentru căile ferate.

In ședința de astăzi se vor alege membrii delegațiunii ungare.

Sêrbii și Wekerle. Sârbii radicali au trântit de două ori pe candidatul guvernului, episcopul Bogdanovici, apoi au trimes o deputație la Fr. Kossuth, cu a cărui partid sunt aliați, ca și la Wekerle, ca să se tocmească Nu încape îndoială, scrie »Az Ujsag«, că Wekerle s'a și tocmit cu ei. Sârbii au dovedit în deajuns că lor le este numai de preț. — Ce le-a dat și le-a promis Wekerle până acuma, nu le e de ajuns. Sârbii au stors dela el atâta cât numai au putut și Wekerle în cele din urmă — cu preț scump ce-i drept — dar totuși își va căpăta pe patriarchul, care îi convine.

Alegerea patriarchului sârbesc. In ședința de eri a congresului bisericei sârbești *a fost ales patriarch episcopul Bogdanovici* întrunind 39 voturi. Episcopul Nicolits a întrunit 25 voturi.

Manifestațiunea socialiștilor. Adunările socialiste convocate pe Luni seara în Budapesta au decurs în liniște. Terminându-se adunările socialiștii, în număr de 20.000, au traversat străzile orașului între cântece și manifestând pentru votul universal. In fața redacțiunei ziarului »Nepszava« s'au rostit mai multe discursuri. Nu s'a întâmplat nici un incident.

Mișcarea în cauza reformei electorale.

Contra-coaliție în causa reformei electorale. »Kelet. Ert.« anunță că în 27 Septemvrie toate partidele opoziționale, cari s'au angajat pentru eluptarea votului universal, vor ținea o adunare în Budapesta, în care vor enuncia constituirea contra-coalițiunei. La aceasta ședință vor lua parte: partidul social-democrat, naționaliștii, partidul agricultorilor, partidul țărănesc maghiar regnicolar, partidul radical burghez și partidul radical din nordul Ungariei și vor fi reprezentate prin președinții și secretarii lor. Coaliția, a căreia titlu va fi *alianța pentru votul universal* va alege cu ocaziunea aceasta prezidiul și biroul său, afară de aceea va alege un comitet dirigiabil, în care fiecare partid va fi reprezentat prin câte un membru. Acest comitet diriguitor va ținea apoi în prima jumătate a lunei lui Octomvrie la Budapesta o adunare centrală, la care după calculul aranjatorilor vor lua parte ca la vreo miie de agricultori și mici proprietari din toată țara. Organizatorii alianței cred că o parte din partidul democrat va face cauză comună cu ei.

Andrassy despre reforma electorală. Azi, Miercuri, cu ocazia reînceperei ședințelor camerei, partidele coaliției vor ținea o conferență. Se spune că în această conferență contele Andrassy va face declarații privitoare la reformă și că astăzi va cădea vălul ce a acoperit'o până acuma. Foaia socialistă »Nepszava« aducând aceasta știre scrie: Nu prea credem să fie adevărată. Noi așa știm, că nici acum în ora a douăsprezecea guvernul nu este în curat până la amănunte despre aceea, pe ce drum să pornească, pentru ca din proiectul de reformă să poată elimina cu totul democrația. Andrassy încă nu va face nici o declarație.

Rezoluțiuni în contra sistemului pluralității. Partidul radical maghiar (al lui Kristoffy) ținând Duminecă o adunare poporală, la care au luat parte la vreo 600 persoane (meseriași, mici proprietari, comercianți) a votat o rezoluție, în care declară că va face cea mai extremă rezistență guvernului contra întroducerei plănuite, a votului plural, prin care s'ar zădărnici drepturile poporului și principiul universalității și egalității. Adunarea a adresat o telegramă Maj. Sale rugându-o să nu permită ca guvernul să facă reforma electorală cu sistemul pluralității. — Tot în acest senz a adresat Majestății Sale

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

André Theuriet.

Povestea Regilor Magi.

Cei trei regi magi, Baltazar, Melchior și Gaspar, purtând tămâie și smirnă, plecară în căutarea copilului Isus; dar cum ei nu cunoșteau bine drumul spre Betleem, au rătăcit în cale și, dupăce au străbătut o pădure adâncă, ajunseră pe asfințite într'un sat. Erau obosiți, mânile le amorțiseră de greutatea vaselor cu darurile pentru fiul Mariei și, ce-i mai mult, se sfârșiau de foame și de sete. Bătură așa dară în ușa celei dintâi case din sat, ca să ceară găzduire.

Casa aceasta, ori mai bine coliba aceasta, așezată aproape în marginea pădurii, era a unui pădurar numit Dionisie Fleuriot, care trăia acolo în mare sărăcie cu nevasta și cu cei patru copilași ai săi.

Era ridicată în vălătuci cu un acoperiș de pământ și de mușchiu, printre cari apa se strecura în vremea ploilor mari.

Cei trei regi, sfârșiți de oboseală, bătură în ușă, iar după ce pădurarul le deschise, ei îi rugară să le dea de mâncare și să-i adăpostească peste noapte.

Vai! Oameni buni, răspunse Fleuriot, n'am decât un singur pat pentru mine și un pătic pentru copiii mei; iar despre mâncare, nu vă putem da decât cartofi fierți și pâne de săcară. Cu toate astea, întrați și de nu vă vine cu greu, om căuta să vă mulțămim.

Ei întrară deci. Li-se serviră cartofi, pe cari îi mâncară cu mare poftă, iar pădurarul și nevasta lui le dădură patul lor, în care durmiră duși, afară doară de Gașpar, căruia îi plăcea la larg și care se simția foarte strâmtorat între grosul Baltazar și uriașul Melchior.

Dimineața, înainte de a pleca la drum, Baltazar, care era cel mai generos dintre cei trei, zise lui Fleuriot:

— Voiesc să-ți dau ceva drept mulțămită pentru găzduire.

— V'am dat'o din toată inima și nu ne așteptam la nimic, oameni buni! — răspunse pădurarul ridicându-și mâna.

— N'am bani, — reluă Baltazar, dar voiesc să vă las o amintire, care face mai mult.

El scoticì în buzunar și scoase un flueraș din Orient, pe care îl întinse lui Fleuriot; și în vreme ce acesta, cam deceptionat, făcea mofturi, el urmă:

— Dacă ai o dorință, cântă din fluierul ăsta, și ca ți-se va împlini numai decât. Ia-l, nu cânta prea des, și nu refuza nici-odată oamenilor năcăjiți nici mila și nici găzduirea.

* * *

După ce cei trei regi au dispărut la un cot al uliței, Dionisie Fleuriot zise către nevastă, clătinând cu dispreț fluerașul în mână:

— Ne-ar fi putut face un dar mai puțin sec decât fluerul ăsta; cu toate astea să-l încerc, să văd nu cumva și-au bătut joc de noi.

Apoi strigă:

— Aș vrea să avem de prânz pâne albă, o friptură de vânat și o sticlă sdravănă de vin!

Apoi prinse a cânta din flueraș și deodată, spre marea lui uimire, văzu pe masă, acoperită cu o frumoasă față albă, pânea, vinul și friptura cerută.

De îndată ce se asigură de puterea fluerului său, nu s'a mulțămit numai cu atât, cum vă puteți închipui de altfel, și ceru tot ce-i trăsni prin cap. Fluera de dimineața și până seara. Căpăta haine noi pentru nevastă și pentru copii, bani de buzunar, o masă încărcată din belșug, și, cum îi era de ajuns să poftească doar un lucru ca apoi să-l și aibă, el ajunse în scurtă vreme unul din bogătanii ținutului. Atunci în locul bordeiului derăpănat, el puse să se zidească un măreț castel, pe care îl umplu cu mobile scumpe; iar în ziua care se mântui cu clădirea și cu mobilatul, el dădu o serbare mare, ca să-și inaugureze noua locuință.

El a adunat în jurul unei mese bogat servite, strălucinde de argintărie și și de lumină, pe toți oamenii cu greutate din împrejurimi. Stetea însuși în capul mesei cu nevasta, gătită în podoabe scumpe, pe când muzicanții așezați într'o galerie înaltă, desfătau pe oaspeți cu ariile lor cele mai plăcute. Și ca serbarea să nu fie turburată, el dădu oamenilor săi poruncă, ca să nu lase supt nici un motiv pe calici și pe cerșitori să pătrundă în curte, ba puse chiar, la poartă, doi diavoli mari de servitori înarmați cu bâte, cari aveau poruncă să împrăștie pe toți coate-goale și pe toți traista'n băț de prinprejur,

Și astfel, asigurați că nu pot fi supărați de fel, oaspeții se dedeau la voie bună, clăfăind din fălci și sorbind vinul cel bun.

* * *

Dar în seara aceea cei trei regi magi punându-și darurile la picioarele lui Isus, se înapoiau din Betleem. Străbătând pădurea, ei recunoscură satul, în care dormiseră, văzură castelul luminat, iar Gașpar zise în glumă către Baltezar:

— Aș fi curios să știu, dacă omul nostru n'a folosit rău fluerul tău și dacă

partidul ţărănesc maghiar din Bekes-Csaba, o telegramă subscrisă de conducătorul ei Achim. La sfârşitul lunei acest partid va ţinea cincizeci de adunări în favorul votului universal în comitatele Bekes, Arad, Csanad, Ciongrad şi Bihor.

Congresul uniunei interparlamentare, care s'a ţinut la Berlin, a adoptat propunerea d-lui Disescu, exprimând dorinţa ca a treia conferinţă pentru pace dela Haga să se ocupe de modificarea dreptului public internaţional, profitând în special de lucrările pregătitoare ale institutului de drept internaţional.

Adunarea poporală din Lepindea.

— 21 Sept. n. 1908.

Duminecă în 20 Sept. st. n. s'a ţinut o adunare poporală în comuna Lepindea (Târnava-mică.) Deşi a fost un timp nefavorabil, căci ziua întreagă a bătut un vânt rece însoţit de ploaie neîntreruptă, poporul din loc şi din cele 11 comune învecinate s'a prezentat în număr frumos la adunare.

După ce preotul local d-l Iuliu *Holder* în cuvinte frumoase la $10^1/_2$ oare a deschis şedinţa, a luat cuvântul zelosul şi înflăcăratul advocat tânăr din Diciosânmărtin d-l Dr. Romul *Boilă*, care între aprobări generale a vorbit despre situaţiunea generală politică de azi, enumerând nedreptăţile ce ni-se fac din partea stăpânirei şi arătând calea pe carea trebue să înaintăm, fiind solidari în sfânta luptă pentru câştigarea drepturilor ce ne compet.

D-l Dr. Alexandru *Miu*, într'un limbagiu adevărat popular timp de $^3/_4$ oră a vorbit despre sufragiul universal, desvoltând şi ilustrând cu esemple eclatante însemnătatea votului universal. A îndemnat poporul să ţină cu sfinţenie la biserică şi şcoală.

A mai vorbit harnicul econom fruntaş din Lepindea Laurentie *Pop*, care în termini bine potriviţi a tălmăcit iubirea şi alipirea ce o are poporul faţă de vrednicii lor conducători.

După terminarea vorbirilor d-l Victor G. Maior au înaintat şi s'a primit cu unanimitate următorul proiect de rezoluţiune:

Românii din comitatul Târnavei mici în adunarea poporală ţinută în Lepindea Duminecă în 20 Septemvrie 1908, după-ce au discutat situaţia politică generală din această ţară şi chestia sufragiului universal, au adus următoarea rezoluţiune:

I. Adunarea poporală cu îngrijorare ia cunoştinţă despre nemulţămirea generală, ce domneşte în ţara noastră. Aderează întru toate deputaţilor naţionali români din dieta ţării, aprobă purtarea lor bărbătească, cu care apără drepturile popoarelor din această ţară. Totodată ca pe reprezentanţi adevăraţi şi demni ai poporului românesc, ai unui popor de trei milioane, îi roagă, ca să lupte şi pe viitor pentru dreptatea, frăţietatea şi egalitatea tuturor popoarelor din această ţară.

II. Adunarea poporală cere şi pretinde dela guvernul ţării inarticularea cât mai grabnică a legii despre sufragiul universal, egal, secret şi fără restricţiune, arondarea nouă şi pentru toate popoarele dreaptă a cercurilor electorale, precum şi crearea de instituţiuni de drept public, cari garantează exercitarea liberă a dreptului de alegător.

III. Adunarea poporală decide prezentarea acestei rezoluţiuni parlamentului ţării prin d-l deputat al Vinţului de jos, Dr. Iuliu Maniu.

Adunarea s'a terminat la 1 oară după prânz în cea mai mare ordine, rămânând cei 12 jandarmi cu buzele umflate, neavând nici o ocupaţie.

„Observatorul".

Aplanarea incidentului diplomatic bulgaro-turc. La ministerul de externe al Turciei se declară, că afacerea Geschow este pe cale de rezolvare. Poarta nu a voit nici odată să ofenseze pe Bulgaria. Ministrul de externe a fost nevoit, din cauza noului regim să lucreze astfel şi să ţie cont de opinia publică. Bulgaria de altfel a lucrat corect şi prudent nefăcând reclamaţiune. Numai jurnalele din Constantinopol şi din Sofia ar fi exagerat incidentul. Poarta are simpatii pentru Bulgaria; Bulgaria poate trimite ca agent diplomatic chiar pe Gheschow, care va fi bine primit.

Un program de acţiune al Bulgarilor. Din Constantinopol se anunţă, că acolo a fost lansat un program de acţiune de către comitetul central al Bulgarilor din Salonic, prin care se orândueşte organizarea Bulgarilor în vederea alegerilor. Punctele principale ale acestui program sunt următoarele: Din cauza presiunilor pe cari le fac tinerii turci împedecând alegerile din Macedonia, cari ar trebui să fie absolut libere, se întemeiază două comitete de acţiune. Le este interzis tuturor membrilor, cari fac parte din organizatie, să jure încredere tinerilor turci. Poporul să ceară pretutindeni deschiderea bisericilor şi şcolilor, cari au fost închise.

Comitetul tinerilor turci e indignat de această purtare anarhică a Bulgarilor şi a declarat că vor lua măsuri pentru readucerea la ordine a acestor elemente rătăcite.

In cestiunea notei franco-spaniole. Răspunsul Germaniei la nota franco-spaniolă este aşteptat la Paris la începutul săptămânei viitoare. Se asigură că Germania ar formula rezerve asupra desaprobării oficiale a războiului sfânt şi asupra dreptului Franţei şi Spaniei de a reclama rambursarea cheltuelilor militare.

Guvernul otoman urmează tratative cu un consorţiu de bancheri pentru contractarea unui împrumut de 4.700.000 lire turceşti, cu o dobândă de 4 la sută. Imprumutul e garantat prin venitul domeniilor imperiale şi veniturile vămei.

Finlanda şi cestiunea evreiască. Reprezentanţii societăţilor de comerciu din Finlanda au decis a învita Senatul să institue un comitet de esperţi, pentru a cerceta cestiunea Evreilor. Cercurile comerciale finlandeze cred că concesiunea liberului domiciliu Evreilor şi deplina egalitate ar influenţa în mod defavorabil situaţiunea economică a Finlandei.

STIRILE ZILEI.

— 10 Septemvrie v.

Dela curtea regală română. Principele Ferdinand al României a sosit Luni dimineaţa la Viena, venind din Sigmaringen. La oarele 9 dimineaţa, Principele Moştenitor şi-a continuat călătoria spre Sinaia, unde a sosit eri seara. Din Bucureşti Alteţa Sa Regală va continua călătoria până la Murfatlar, pe câmpul manevrelor.

O frumoasă aniversare. In 24 August n. a. c. s'au împlinit 25 de ani dela înfiinţarea reuniunei birtaşilor şi chelnerilor din Braşov. Acest moment atât de însemnat în viaţa unei societăţi a fost sărbătorit printr'un banchet splendid, dat eri seara în otelul »Europa«. Afară de membrii societăţii în număr de vreo 60, au participat reprezentanţii autorităţilor civile în frunte cu d-l primar Hiemesch, protectorul societăţii, numeroase dame şi d-şoare, între cari patroana reuniunei d-na Neustädter şi repezentanţii pressei. După salutarea oaspeţilor de către d-l Frideric *Schmidt*, neobositul preşedinte al societăţii, a urmat decorarea membrilor fundatori cu o medalie comemorativă şi predarea unui cadou preţios (un cias de aur) de către membrul fundator R. *Forkert* preşedintelui Schmidt, care începând din anul 1884 a stat în fruntea societăţii ca preşedinte. A urmat apoi banchetul, la care s'a servit un menu foarte bogat. In numeroase toaste, dintre cari relevăm cele rostite de d l primar Hiemesch, de către d-nii Szabo, Schmidt, Dr. Oefenberger, Klein etc., s'a dat expresiune dooririlor de bine pentru prosperarea societăţii jubilante. In decursul banchetului orchestra oraşului, dirigiată de d-l Kroupa, a executat un program bogat şi ales de piese musicale.

Jubileul oraşului Cernăuţi. Sâmbătă şi Duminecă s'a serbat jubileul de 500 de ani al existenţei oraşului Cernăuţi, capitala de azi a Bucovinei. De Cernăuţi aminteşte istoria mai întâiu ca loc de vamă sub Vodă Alexandru cel Bun (8 Octomvrie 1407). Cernăuţii aveau în frunte staroştə, »cei mai bătrâni, mai mari«. Aceştia executau funcţiunea de primari peste târg şi ţinutul lui. Prin câte nu a trecut de atunci Cernăuţii cu ţinut şi cu ţara Bucovinii cu tot! Aceasta se ştie, că a fost împreunată cu Austria numai în anul 1777. Iar acum în anul Domnului 1908, jubileul de 500 de ani al Cernăuţilor a ajuns să fie serbat mai mult de Nemţi, cari ocupă azi posturile cele mai de căpetenie în ţară. Serbarea oficială festivă s'a ţinut în sala sinodală a reşedinţei archiepiscopeşti. Cu ocazia aceasta discursul festiv l'a ţinut profesorul Dr. Kaindl (Neamţ), iar o deputaţie a cetăţenilor condusă tot de un Neamţ, Weiser, a ţinut o alocaţiune primarului Baron de Fürth şi i-a predat noul drapel al oraşului şi diploma, prin care i-se confere lanţul de primar. După citirea diplomei s'a făcut sfinţirea drapelului. Au asistat la serbare prezidentul ţării de Bleyleben, delegaţii comunelor Viena, Lemberg, Cracovia, Colomea şi a multor comune fruntaşe din Bucovina. Clerul de toate riturile, somităţile autorităţilor civile şi militare. Intre cei de faţă a fost şi căpitanul ţării Gheorghe Baron de Vasilco, singurul Român între înalţii funcţionari.

Epilog la incidentul ministrului Carp. Cetim în »Acţiunea Conservatoare«: Guvernul nostru a primit răspuns, că comisarului care s'a purtat insolent cu ministrul Anton Carp la Braşov nu i-se poate face nimic deocamdată, el fiind funcţionar al comunei. Rămâne deci să vază ce măsuri va lua consiliul comunal.

Un oficiu poştal devastat. Sub titlul acesta ziarele din Bucureşti publică următoarele: O devastare cum rar s'a mai văzut, s'a comis Vineri în comuna Mihai Bravul din Vlaşca. La oficiul poştal din această comună, s'a prezentat Vineri pe la ora 1 un soldat trimis de d-l căpitan guard de artilerie Ieşeanu, cu un plic recomandat. Oficiantul Marcovici i-a primit plicul eliberându-i o chitanţă de primire. Peste câtva timp veni un caporal trimes de d-l căpitan Ieşanu pentru a retrage plicul. Oficiantul îi zise că nu poate restitui plicul decât dacă îi aduce o petiţie timbrată a căpitanului. Nu trecu mult şi veni la oficiu însuşi căpitanul, care, fără să spuie un cuvânt luă la bătae pe oficiantul Marcovici, lovindul cu furie unde nimerea. Oficiantul isbuti să scape şi să fugă. Ajutorul lui Georgescu se baricadă în biuroul său. Atunci căpitanul se retrase şi reveni peste puţin timp însoţit de 20 de soldaţi înarmaţi toţi cu ciomege. Căpitanul dete ordin să se devasteze oficiul. In câteva minute uşile şi ferestrele fură sfărâmate, iar firele telegrafice şi telefonice rupte. Ajutorul oficiantului, Georgescu fu legat şi suspendat în aer unde fu bătut cu ciomegile. Oficiantul Marcovici, care revenise la oficiu fu legat şi el şi maltratat în mod groaznic. Şeful gării, care se afla la vre-o 400 metri depărtare de oficiu, veni în ajutorul victimelor, cu mai mulţi oameni de serviciu. Atunci căpitanul şi soldaţii se retraseră. Cazul fu adus la cunoştinţa prefectului de judeţ, care trimise imediat la faţa locului pe căpitanul de jandarmi, apoi înştiinţă pe ministrul de interne, răsboiu şi corpul II de armată. Căpitanul dându-şi seama de gravitatea faptului vru să plece. Căpitanul de jandarmi îl somă însă să se dea jos din vagon. Peste puţin timp veni şi un ordin telegrafic al comisarului regal ca căpitanul Ieşanu să fie arestat, ceeace s'a şi îndeplinit

Incendiarea unei sonde. Duminecă dimineaţă s'a aprins la Câmpina sonda, Nr. 133 a societăţii »Steaua Română« care se afla în erupţie. Au fost grav arşi măestrii sondari Dragomirescu Ioan, Codin Ene şi Nae Constantin.

Congresul internaţional al femeilor în Germania s'a deschis la 3 Sept. st. n. sub preşidenţia d-nei Aberdeen soţia viceregelui Irlandei. Au luat parte delegate din toate ţările Europei, din America de Miază-noapte, din Argentinia, din Cuceansland, New South Wales şi Tasmania. Reprezentau 5 milioane de femei. Din rapoarte s'au văzut progresele ce îndreptăţirea tot mai mare a femeilor a făcut în lumea întreagă şi cum guvernele caută să se folosească tot mai mult, de femei în îngrijirea bolnavilor, în îngrijirea de întemniţaţi, în şcoală şi în măsurile ce se iau pentru apărarea fetelor. Drept de vot au căpătat femeile mai ales la alegerile de consilii comunale. S'a arătat, că în Irlanda unde mor de tuberculoză în fiecare an 12000 de inşi, iar 120.000 zac, asociaţia femeilor a înfiinţat un serviciu de femei, cari merg din casă în casă şi arată pricina boalei şi măsurile de apărare şi de căutare. Guvernul a făcut şi o lege, anume pentru combaterea ofticei. D-na Donohoe (din New-South-Wales) arată că în Australia se pedepseşte cu 150 de lei cel ce scuipă în locale publice, omnibuse etc. D-na Villard arată că în New-York sunt 30.000 de tuberculoşi şi că ancheta a arătat, că se află 300.000 de locuinţe afumate, murdare şi nici odată aerisite. Congresul viitor va fi la Toronto (Canada) în 1909.

Telefonul în Turcia. Din Constantinopol se anunţă, că introducerea telefonului în Turcia e lucru hotărît. Trei funcţionari superiori ai poştelor au fost delegaţi de guvern spre a lua parte la congresul din Budapesta şi a vizita instalaţiunile marilor centre în scopul introducerei serviciului de telefon în tot imperiul.

Şapte persoane ucise de tauri. In decursul unei lupte cu tauri în localitatea Noita (Spania) s'a întâmplat o mare nenorocire. Un necunoscut a deschis uşa grajdului, în care se aflau taurii de luptă. Aceştia văzându-se liberi, au dat năvală în public. Sapte persoane au fost ucise iar vreo 40 rănite.

Liga germană contra duelului. (Deutsche Anti-Duell-Liga) îşi va ţinea adunarea generală din anul acesta la 11 Octomvrie în Lipsca. Ordinea locală şi de zi se vor face în curând cunoscute.

Croitoria română în Cluj. D-l Mihail Radu, care de mai mult de un an susţine una dintre cele mai de frunte ateliere de croitorie din Cluj, ne roagă să anunţăm, că primeşte şi execută comande cu cea mai mare precisie şi din provincie. Spre acest scop, va face chiar dânsul călătorii prin oraşelele locuite de români. — Implinim cu plăcere dorinţa bravului şi harnicului meseriaş român din acel oraş, unde români vrednici ca şi dânsul au foarte mult de făcut în cercul tovareşilor săi.

Cât e de veche tuberculoza? P. Bartels arată în »Archiv für Anthropologie« (1907), că s'a aflat un schelet de om în vârstă la Heidelberg, din epoca pietrei lustruite şi care schelet are toate semnele, că e al unui tuberculos: avea tuberculoză cronică la oase şi carie la vertebre. Se pare chiar că l'au şi căutat, deci erau şi cunoştinţi medicale. E, de bună seamă cea mai veche dovadă de fiinţa acestei boli.

O broască ţestoasă uriaşă. Pescarii au prins pe ţărmul Dalmaţiei, lângă Na-

---

şi-a ţinut, de când este bogat, făgăduiala de a fi milos cu cei săraci.

— Să vedem, răspunse scurt Baltazar.

Ei se schimbară în cerşetori, îşi lăpădară hainele cele frumoase, se îmbrăcară în bulendre şi se înfăţişară înaintea păzitorilor porţii cerând găzduire pentru noapte; dar fură primiţi foarte rău, şi fiind-că ei stăruiau făcând gâlceavă mare, Fleuriot îşi scoase capul pe fereastră şi văzând nişte cerşetori, porunci să se dea drumul cânilor, aşa că o şterseră cât mai repede, nu fără a-şi prăpădi cât de bine picioarele.

— N'aşi fi crezut-o! — îngână scepticul Gaşpar, care fusese muşcat de pulpa piciorului.

— Va vedea el, reluă uriaşul Melchior, ce însemnează mânia celor trei regi magi!..

Şi oaspeţii urmau să petreacă veseli. Sosi vremea desertului, şi Fleuriot, cu un cuţit în mână, era gata să taie un cozonac uriaş, când se auziră în curte zurgălăii unei trăsuri trase de patru cai sprinteni, împodobiţi în aur. Fleuriot îşi scoase iarăşi nasul pe fereastră şi văzând că-i sosesc iarăşi învitaţi nobili, porunci să fie grabnic conduşi în castel. El insuşi veni cu o lumânare să-i primească în uşa sălii. Atunci se văzură intrând cei trei regi magi cu înfăţişare pompoasă, cu coroană pe cap, îmbrăcaţi în purpură şi în pietri scumpe. Fleuriot, care recunoscu pe vechii săi oaspeţi, nu-şi pierdu cumpătul şi făcând plecăciuni cu dărnicie, îi rugă să ia loc la masă.

— Mulţămesc! — zise scurt Baltazar, — noi nu mâncăm la un om, care primeşte aşa de rău pe săraci.

— Te felicit pentru felul cum îţi ştii ţine făgăduiala! — striga Melchior cu vocea lui groasă.

— Ah! tu îţi slobozi cânii după cerşetori! — adăoga Gaşpar, pipăindu-şi piciorul; aşteaptă, am să-ţi cânt un cântec pe care tu nu-l ştii încă!...

Şi, scoţând din buzunar un flueraş la fel cu cel pe care îl dăduse lui Fleuriot, făcu să sune puternic. Cât ai clipi din ochi, masa, oaspeţii, castelul, dispărură şi pădurarul se trezi singur şi gol, în marginea pădurii, în faţa colibei sale, în ruină, cu nevasta şi cu copii săi în zdrenţe.

— Din norocire îmi mai rămâne fluierul, gândea el.

Dar a putut el să tot scotocească prin buzunarele lui sparte; talismanul dispăruse cu cei trei regi magi.

* * *

Şi de atunci e obiceiul ca, atunci când se taie prăjitura Regilor, să se păstreze cu îngrijiri partea săracilor.

Trad. de M.

rento, o broască țestoasă uriașă. Animalul avea o greutate de 200 chgr. și o lungime de 142 ctm. Broasca țestoasă a fost transportată într'o cutie de fier la institutul biologic din Fiume. Directorul institului, dr. Garadx, a preparat broasca, despre care s'a dovedit, ca atinsese vârsta de 150 de ani. Pentru prepararea definitivă, broasca a fost trimisă la Budapesta.

Greva dela căile ferate turcești Greviștii liniei ferate orientale refuză să trimită delegați spre a se înțelege cu direcțiunea; ei declară că orice alte negocieri sunt inutile, că nu vor ceda și că trebue să li-se acorde toate cererile lor. Ministrul de interne, cel de lucrări publice și cel de poliție au hotărât să ia măsuri energice contra grevei. Gara din Constantinopol și toate stațiile sunt ocupate militărește.

De ce s'a încins colera la Petersburg? Iată niște date interesante ce le primește »Neue fr. Presse« dela corespondentul său din Petersburg:

Corespondentul arată, că nu e adevărat că ar fi de vină serviciul sanitar, pentru lățirea colerei, cum se obicinuește a se zice în Petersburg. Pricina adevărată a răspândirei molimei e nepăsarea biurocrației statului și orașului, iar rădăcinile sunt în trecut. E destul să spunem că *Petersburgul*, cu 1.500,000 de locuitori, *nu e canalizat*. De treizeci de ani fierb piatră scumpă la-primărie, dar treaba stă pe loc. Planul de canalizare e gata de mult, dar curtea s'a împotrivit sub cuvânt că murdăriile capitalei ar putea să iasă în împrejurimile castelului Peterhof (la golful finlandic)! In conziliul comunal au pus mereu înainte, că ar costa prea mult canalizarea, ca și cum scăderea mortalităței nu ar fi o desdăunare prea îndestulitoare pentru cheltueli.

Mai rău decât atâta. Orașul nu are nici loc hotărât și bine izolat, unde să se care murdăriile. Poliția a oprit vărsarea lor ici și colo și urmarea a fost că le toarnă mai aproape de oraș, fără a cere voie cuiva și fără nici o grijă.

Canalizare pentru apă are orașul măcar în parte, dar apa e prost filtrată, încât e primejdios s'o bei nefiartă și clasele bogate și culte nici n'o beau altfel; dar sărăcimea, mai ales vara, când se află acolo zeci de mii de lucrători la zidit, beau nu numai apă nefiartă din canalizație, dar și din toate apele curgătoare și canalele orașului (Fontanka, canalul Catarinei și Obvadngi, Olholvca, Cernoia-reșca, etc. etc.)

Necurățenia în piețele cu lucruri de hrană e nespusă. Măsurile ce se iau la apropierea molimelor sunt zadarnice, căci negustorul și precupețul rus, folosindu-se de protecția sfântului bacșiș, nu s'a deprins la curățenie de loc. Administrația comunală e în slujba proprietarilor de case și nu vrea să i-a măsuri, cari ar cere cheltuieli până să facă locuințele și orașul sănătos.

Literatură.

»**Noua Revistă Română**«. Cu începere dela 1 Oct. v. 1908 va reapare »Noua Revistă Română« sub direcțiunea d-lui *C. Rădulescu-Motru*, profesor la universitatea din București. In prospectul ce s'a trimis și redacției noastre d-l Rădulescu-Motru arată motivele ce l'au îndemnat pe d-sa și pe colaboratorii săi de-a scoate iarăși revista, ce încetase la 1 Febr. 1902 din cauza greutăților de editură, cu cari au avut să lupte toate publicațiunile românești.

După ce spune că editarea publicațiunilor periodice e azi înlesnită, că librăria română e mai bine organizată și că însuși publicul denotă mai mult interes pentru aceste publicațiuni, d-l Rădulescu-Motru continuă așa:

»Aceasta schimbare în spre bine nu este singurul motiv care mă îndeamnă să reîncep publicațiunea începută în Ianuarie 1900. Sunt și alte motive, pe cari le cred hotărâtoare.

»In primul rând, este convingerea ce păstrez, că programul pe care îl îmbrățișase »*Noua Revistă Română*« dela început*) este și astăzi de o mare utilitate pentru propășirea culturii române. Revistele, cari deschid discuțiunii o cale liberă, punând ca singură restricțiune, că acei ce discută să fie cinstiți și să respecte adevărul, sunt utile în ori și ce țară; dar cu deosebire în țările cu o cultură tînără. In acestea din urmă, opinia publică are nevoie de existența unor asemenea organe de publicitate, pentru a se apăra în contra a două exagerațiuni, de o potrivă de periculoase: servilismul față de cultura streină de o parte, grandomania naționalistă de altă parte.

»Alăturii de acest motiv este apoi și următorul:

»In agitațiunile, cari au bântuit țara noastră în ultimii doi ani, rolul intelectualilor a fost destul de important. Este chiar de remarcat că răsvrătirile țărănești din primăvara anului 1907, au fost precedate de o grevă a profesorilor universitari, și au fost puse în legătură tot timpul duratei lor cu numele studenților universitari. Pentru acest rol intelectualii au fost acuzați de o parte a opiniei publice ca agenți provocatori, și la rândul lor intelectualii s'au improvizat acuzatori ai stării actuale de lucruri din țară. Procesul acesta de fierbere socială nu este încă terminat și poate vor mai trece mulți ani până la restabilirea ordinei sociale.

»Fără să voiesc câtuși de puțin să aduc o învinuire intelectualilor pentru rolul care l'au avut, — probabil că nu era cu putință să fie altul — mărturisesc însă că manifestările lor în genere nu le pot împărtăși. Clasa intelectualilor are la noi o misiune îndoită. Pe de o parte ea trebue să deștepte în conștiința publică motive noi de progres, adecă să constitue fermentul evoluțiunei sociale; iar, pe de altă parte, ea trebue să-și înfrâneze pornirile violente ale unei conștiinte agitate, dând exemplul unei activități cumpănite, ca fond și ca formă. Intelectualii, cari s'au manifestat până acum la noi, au exagerat importanța primului punct din programul misiunei lor în dauna celui de al doilea. Prin acest fapt ei au făcut pe mulți dintre acei ce nu s'au manifestat, să regrete urbanitatea și logica, care continuă să fie practicate în publicațiunile țărilor străine, deși știut este că și în țările aceste străine se întâmplă momente de agitatie, și încă mai serioase ca la noi.

„*Noua Revistă Română*" este venită să ofere acestor doritori de o activitate mai cumpătată ocaziunea să-și exprime părerile asupra tuturor chestiunilor de actualitate.«

In fine prospectul ne spune că »Noua Revistă Română« va apare de aci înainte *săptămânal*, c'un volum mai redus și preț mai mic (un număr 25 bani). Articolele mai întinse, cu deosebire cele privitoare la științele morale și sociale pot afla loc în „*Studii filosofice*", o publicație ce apare tot sub direcțiunea amintitului profesor de universitate.

Incheind d-l Rădulescu-Motru accentuează din nou, că »Noua Revistă Română« se prezintă într'o desăvârșită neatârnare de interesele partidelor politice și că, deși va cuprinde articole politice, nu va fi o revistă de propagandă electorală, ci înainte de toate o revistă pusă în serviciul culturei române.

*) Iata acel program: „Noua Revistă Română" se înfățișează publicului într'o desăvârșită neatârnare de interesele partidelor politice. Deschisă din principiu, tuturor scriitorilor de valoare, ea va rămâne un organ nepărtinitor, în care cunoscătorii vor discuta, din toate punctele de vedere, chestiunile de actualitate. Rolul la care ea tinde, este de a întări, printr'o activitate bine susținută, încrederea opiniei publice în judecata celor competenți; încredere atât de necesară într'un stat democratic și din nenorocire atât de des amenințat prin polemicile pătimașe ale pressei zilnice".

Varietăți.

După o statistică publicată de »Albany Review«, *numărul femeilor din Anglia, cari au o meserie* și muncesc regulat, trec de 5 jum. milioane. Dintre acestea, 867.000 sunt ocupate în industria țesutului, 903.000 în confecțiuni, 80.500 în diferite alte ramuri industriale și 100 000 în agricultură. Numărul profesoarelor e de 200.000, alte 44.000 femei trăiesc din muzică și artă; sunt 79.000 de doici. Numărul femeilor cu titlul de doctor universitar e de 292.

Dintre cele 5 jum. milioane femei engleze, 3 milioane sunt necăsătorite, deși sunt trecute de 20 de ani. Numărul văduvelor e de 1 mil. 246.407, iar al necăsătoritelor trecute de 35 de ani, un milion în cifră rotundă.

*

Un fabricant bogat de dantele Witkinson Smith, din Nottimghamshire, și-a lăsat tot venitul averei sale de șase milioane pentru un fond, din care să se dea pensii văduvelor și fetelor tinere cari vor lua angajamentul că nu se vor mărita. S'au anunțat până acum 1700 femei. Numărul lor crește. Executorul testamentar se teme însă, că pensionarele nu vor putea să se țină de cuvânt.

*

După statistica publicată de o revistă străină, *mortalitatea pricinuită de tuberculoză* a început să scadă simțitor în orașele mari, mulțumită măsurilor igienice luate. Astfel la Berlin mortalitatea a scăzut cu 33 la sută în 25 de ani; la Viena cu 55 la sută, la Londra cu 23 la sută, la New-York cu 41 la sută, iar la Paris cu 22 la sută.

*

Impăratul Wilhelm a întrodus din nou la balurile Curței *dansurile vechi*, cari pe vremea bunicului său nu trebuiau să lipsească, dar cari în cursul vremei dispăruseră din programul Curței. Impăratul iubește mult dansurile; în societatea înaltă nu se mai văd răi dansatori.

Acum zece ani, Impăratul spusese comandanților regimentelor din Potsdam să înduplece pe ofițerii, cari nu știu să danseze, să nu se ducă la balurile Curții. Impăratul ține foarte mult ca ofițerii să cunoască cât mai bine dansurile obișnuite în lumea mare.

Bibliografie.

A apărut Nr. 366 din »Biblioteca pentru toți«, cuprinzând „**Aventurile unui volum de poezii**", precum și alte schițe, datorite domnului. *Al. Gh. Doinaru*. Schițele acestui autor se remarcă prin vivacitatea cu care sunt scrise, prin glumele lui, și mai cu seamă prin ironia plină prin care vede si descrie unele tipuri din societatea românească. D-l Doinaru nu are calități mari stilistice, dar ceeace spune, spune întotdeauna cu haz. Alte-ori autorul nu e dispus.

Cetiți, de pildă: »**Arhivarul**«. Și pe lângă ironie amară și glume în care pune de obiceiu sare destulă, autorul este și cu sufletul duios; — cetiți: »**In așteptare**«. D-l Doinaru pare că-și scrie schițele fără să le mai revadă, un cusur destul de mare; însă nu putem nega talentul său, destul de binișor apreciat în lumea literară.

Prețul volumului 30 bani. De vânzare la librăria »Gazetei«, Brașov.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 23 Septemvrie. Cheltuelile ordinare sunt preliminate în budgetul statului 1908 în suma de 1.345,609.342 coroane, care față de cele 1 miliard 238,902.985 de coroane, prevăzute prin lege în budgetul din anul trecut, arată o creștere de cor. 104,700.357 coroane. Din suma aceasta vre-o 56,600.000 coroane vin pe întreprinderile speculative ale statului și pe creșterea cheltuelilor, mai departe vre-o 7.300,000 coroane se prevăd pentru acoperirea plusului ce se dă pentru urcarea penziunii și a banilor de cvartir a unor funcționari de stat, iar 2.300,000 pentru urcarea plății și a ajutoarelor diurniștilor și a servitorilor de stat Afară de aceasta se mai prevăd 1.835,000 pentru urcarea plății unor funcționari dela honvezi, jandarmi și hergheliile de stat, iar 377.000 pentru îmbunătățirea situației feciorilor dela honvezime și a celor dela herghelii, așa că 36.294,357 e suma aceea care servește pentru împlinirea trebuințelor crescânde ale singuraticelor portofolii. Față cu suma de 1.283,705.132 coroane din anul 1908, suma dărilor pe anul viitor se prelimineazâ cu 1 393,785.695 coroane, deci rezultă o urcare de 110.080,563 coroane.

Budapesta, 23 Sept. Eri a sosit aici ministrul de externe bar. Aehrenthal pentru a fi prezent la vizita principelui Bulgariei.

Budapesta, 23 Sept. In cercurile deputaților naționaliști se pregătește o interpelare la adresa ministrului Andrassy, care va fi întrebat de faptul: cum se poate uni cu loialitatea unui ministru, de a prezenta prin proiectul votului plural pe purtătorul coroanei într'o astfel de lumină, că nu și-ar împlini promisiunea sa privitoare la votul universal secret

Berlin, 23 Sept. Eri s'a deschis aici congresul internațional al pressei. Reprezentanții pressei au fost salutați de secretarul de stat von Schön.

Berlin. 23 Sept. Eri s'a constatat aici un caz suspect de coleră, prin îmbolnăvirea subită a soției consilierului în ministerul rusesc de justiție, Rigolowski, care a sosit acum 5 zile din Peterhof la Berlin. Bolnava a fost isolată într'o baracă. S'au luat întinse măsuri de desinfectare.

Budapesta. 23 Sept. Agenția telegrafică ungară află din Sigetul Maramureșului, că un lucrător a murit de simptoanele holerei. Toate măsurile au fost luate. Făcându-se autopsia cadavrului s'a dovedit că bolnavul nu a murit de holeră ci numai de disenterie.

Cilli. 23 Sept. Eri au avut loc aci nouă conflicte între germani și sloveni. Seara germanii au spart geamurile casei naționale a slovenilor, unde slovenii dădeau un concert. S'au spart de asemenea și geamurile școalelor slovenilor, s'au dat jos firmele slovenești ale mai multor magazine. Trupele au intrevenit împiedecând excese. In cursul nopței au mai fost câteva ciocniri între sloveni și germani, dar puțin însemnate.

Maxime.

De *La Rochefoucauld*.

Nu lăudăm de obiceiu din toată inima decât pe aceia cari ne admiră.

*

Spiritele mici sunt foarte rănite de lucrurile mici; spiritele mari văd totul și nu sunt rănite de loc.

*

Gelozia se naște întotdeauna cu iubirea, dar nu moare odată cu ea.

*

Cele mai multe dintre femei nu plâng moartea iubiților lor atât de mult pentrucă i-ar fi iubit, ci ca să pară și mai demne de iubit.

Noutăți literare

apărute în editura Institutului de arte grafice și editură „Minerva"

Ion Bârseanul. **Popasuri vânătorești**. — Cartea aceasta, apărută mai dinainte, și care din eroare n'a fost recomandată la timp publicului cititor este acum o dovadă că un adevărat scriitor nu se împacă numai cu un singur fel de a istorisi. In paginile acestea de întâiaș dată întâlnim în literatura noastră de la Creangă încoace umorul, bine înțeles, un umor literar, și nu umorul popular. Prețul Cor. 1.50.

Ludovic Dauș. **Iluzii**. — Este un roman destinat a înlocui cu succes romanele în fascicule, scrise și traduse numai în vederea unui câștig bănesc, așa încât chiar și numai din acest punct de vedere cartea d-lui Dauș ar trebui să-și afle destui cititori. Prețul. Cor. 1.50.

Pierre Loti. **Pescar de Islanda**. — Traducere de **C. Sandu-Aldea**. Renumele de mare scriitor al lui Pierre Loti a trecut de mult dincolo de hotarele Franței, tocmai mulțumită romanului pe care dl C. Sandu-Aldea îl traduce astăzi pentru publicul românesc, care știe deosebi un adevărat roman literar, de un roman de senzație. Prețul, Cor. 1.50.

A. Vlahuța. **România Pitorească**. — In ediția „Minervei" această prea frumoasă descriere a țării noastre, dela Vârciorova până la Mare, și de la Dunăre până la Prut, ne apare într'o lumină cu mult mai strălucită, grație ilustrațiunilor după tablourile marelui Grigorescu, precum și unor condiții technice, cu mult superioare. Cartea d-lui Vlahuță a fost primită cu multă bucurie încă de la prima apariție, de aceea o ediție ca aceasta era cu nerăbdare așteptată. Prețul Cor. 1.50.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce

Nr. 15631—1908.

In causa comasaţiei al hotarului „Pojanei“ după teritorul oraşului Brassó se publică următoarea:

Szám 8184/908. polg.

HIRDETÉS.

Közhirré teszem, hogy a Brassó város határához tariozó „Pojána“ nevü — a 12730—13061 helyrajzi számu birtokrészletekből álló — határrésznek tagositása tehát részleges tagositás iránt folyamatban levő birtokrendezési ügyben a brassói kir. törvényszéknek 6676/908 polg. szám alatt hozott végzésével alólirt mint eljáró biró az előmunkálatok vezetése és teljesitése végett kiküldetvén, ennélfogva az 1908 évi 500 I. M. számu alatt kiadott utasitás 64. §-a értelmében az előmunkálatok megkezdésére, nevezetesen az érdekelt felek képviseletének rendezése, a földmérő megválasztása, a költségelőirányzat elkészitése valamint azon bizottság tagjainak, mely az e részben fennálló szabályok értelmében a városi közegeket a birtokrendezési költségjárulékok körüli teendőkben ellenőrzi (1908. évi 800. I. M. számu rendelet 21 § a) megválasztása végett tárgyalási határnapul az 1908. évi szeptember hó 26. napjának délelőtti 8 óráját Brassóban a kir. törvényszéknél — az igazságügyi palóta I. emeleti 68. számu termébe — ezennel kitüzöm, melyre az összes érdekelteket azzal a figyelmeztetéssel idézem meg, hogy a fennebb hivatkozott utasitás 55. §-ának 2. bekezdése szerint a szabályszerüen megidézett felek elmaradása a kitüzött tárgyalás megtartását nem akadályozza.

Egyuttal a birtokrendezésre jogositott földmérőket felhivom, hogy azok, a kik ebben az ügyben a földmérői teendőket elválalni szándékoznak, a szerződési pontozatok előterjesztése mellett ajánlataikat a fennebb kitüzött határnap előtt hozzám, vagy az érdekelt felekhez küldjék be.

A fennebb kitüzött határnapról a már többször idézett utasitás 64. §-ának utolsó bekezdése értelmében a közérdeket érintő esetleges észrevételek megtétele, s ez okból a tárgyaláson való megjelenhetés céljából Brassóvármegye tiszti ügyészét Brassóvármegye árvaszékét Brassóváros árvaszéket, a brassó megyei m. kir. államépitészeti hivatalt, a brassói m. kir. kulturmérnöki hivatalt, a m. kir. államvasutak igazgatóságát, a brassói m. kir. állami-erdőhivatalt, a brassói kir. erdőtelügyelőséget és a sepsiszentgyörgyi állattenyésztési m. kir. kerületi felügyelőségét is értesitem.

Brassó, 1908. évi szeptember hó 7-én.

A kir. törvényszék nevében

Ábráhám István,
eljáró kir. törvényszéki biró.

Brassó, în 20 Sept. 1908.

375,1—3. *Magistratul orăşenesc.*

Nr. 15364/908.

PUBLICAŢIUNE.

Pe baza recercării On. tribunal regesc din loc se aduce la cunoştinţa publică, ca On. acela în privinţa comasării locurilor din „**Pojana**“ aflătoare pe hotarul comunei Brassó a emis următoarea resoluţiune:

6676—908. polg. szám.

Végzés.

Brassó város határához tartozó „Pojána“ nevü 12730—13061. helyrajzi számu birtokrészletekből álló határrésznek tagositása folyamatba tett birtokrendezési ügyben a megengedhetőség kérdésében a 10348—907. polg. szám alatt hozott elsőfokú birósági itélet és az ezt helybenhagyó a 894—908. szám alatt hozott kir. itélőtáblai itélet jogerőre emelkedett.

Ennélfogva a kir. törvényszék ebben a részleges tagositási ügyben az előmunkálatok megkezdését és teljesitését elrendelni és az 1908. évi március hó 20-ik napján 500—908. I. M. szám alatt kiadott utasitás 51. §-a értelmében az előmunkálatok vezetése és teljesitése végett Abrahám István kir. törvényszéki birót ezennel kiküldi azzal, hogy a nevezett kiküldött biró mint eljáró biró e birtokrendezés ös-zes előmunkálataiban hivatalból és önállóan fog eljárni.

Erről a kir. törvényszék Abrahám István kir. törvényszéki birót, a vonatkozó ügyiratok kiadása mellett, továbbá az érdekelt feleket, illetőleg képviselőiket a jelen végzés kézbesitése, illetőleg a Brassó szab. kir. város területén és a szomszédos községek területén szokott módon leendő közhirrététel utján értesiti.

Brassó, 1908. szept. hó 7-én.

A brassói kir. törvényszék mint úrbéri biróság üléséből.

Dr. Jahn Frigyes, elnök. **Zakariás,** jegyző.

Brassó în 18 Septemvrie 1908.

(325,1—3.) *Magistratul orăşenesc.*

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Septemvrie n. 1908.

Renta ung. de aur 4%	111 15
Renta de corone ung. 4%	92 80
Impr. căil. fer. ung. in aur $3\frac{1}{2}$%	82 50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	93 10
Bonurĭ rurale croate-slavone	93 50
Impr. ung. cu premiĭ	185 50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	144 25
Renta de hârtie austr. $4\frac{1}{10}$	96 30
Renta de argint austr. $4\frac{2}{10}$	96 30
Renta de aur austr. 4%	115 80
Renta de corone austr. 4%	96 35
Bonurĭ rurale ungare $3\frac{1}{2}$%	87.05
Losurĭ din 1860	152 —
Acţiĭ de-ale Băncei ung. de credit	1750.—
Acţiĭ de-ale Băncei austr. de credit	745 —
Acţiĭ de-ale Băncei austro-ung.	644 25
Napoleondorĭ.	19 10
Mărcĭ imperiale germane	117 $32\frac{1}{2}$
London vista	239 $27\frac{1}{2}$
Paris vista.	95 25
Note italiene.	95 75